

باسمه تعالی

سازمان آموزش و پرورش استان

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان

آزمون درس: فارسی (۱) (فصل دوم) پایه: دهم نام آموزشگاه: تاریخ آزمون:
نام و نام خانوادگی: شماره دانش آموزی: مدت آزمون:

بارم	قلمرو زبانی (۳/۵) (نمره)
۰/۱۵	۱. معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم. بلند ارز بشنید ب) ... که به ماسوا فکندی همه سایه هما را. لیم صهر دات در هیزی به غیر از الله
۰/۲۵	۲. در کدام گزینه برای واژه «مفتخر» معادل معنایی می‌توان یافت؟ الف) می‌زد اندر آفتابش او به خار او احد می‌گفت بهر افتخار هم از نزاره ب) چه دیدم که بر تخت فیروزمند به سرسبزی بخت شد سربلند ج) فرخنده باد طلعت خوبت که در ازل بیریده‌اند بر قد سروت قبای ناز د) یا رب دل بازش ده صد عمر درازش ده فخرش ده و نازش ده تا فخر بود ما را
۰/۱۵	۳. در گزینه‌های زیر واژگانی را که املائی نادرست دارند بیابید و درستشان را بنویسید. الف) خونت / با خونبهایت حقیقت / در یک تراز ایستاد / و عظمت ضامن دوام جهان شد. عزمت ب) شفق، آینه‌دار نجابتت و فلق محرابی که تو در آن نماز صبح شهادت گذارده‌ای. گزاره‌ای
۰/۲۵	۴. املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. « آب (اجل) عجل) که هست گلوگیر خاص و عام بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد »
۱/۵	۵. مطابق هر یک از نمودارهای مقابل، یک گروه اسمی بنویسید. <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>گروه اسمی</p> <p>واسته</p> <p>مضاف‌الیه</p> <p>رفتر</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>واسته</p> <p>صفت</p> <p>آن</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>حته</p> <p>اسم</p> <p>ن</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>حته</p> <p>اسم</p> <p>ن</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>واسته</p> <p>صفت عالی</p> <p>بزرگترین</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>واسته</p> <p>صفت تشابه</p> <p>این</p> </div> </div>
۰/۱۵	۶. معنی فعل «بکشت» در کدام گزینه با بیت زیر یکسان نیست؟ «بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد.» الف) پروانه بکشت خویشتن را ب) شمع جانم را بکشت آن بی‌وفا ج) به گلبرگ بر زد نشاط از گلاب د) شمع داریم و شمع پیش نهیم بر شمع چه لازم است تاوان جای دیگر روشنایی می‌کند. بکشت آتش غم به آب شراب گر بکشت آن چراغ ما را باد

قلمرو ادبی (۲/۵) نمره

۰۱۵	۷. کتاب «سیاست‌نامه» اثر کیست؟ فولاد نظام‌الملک توسی
۰۱۵	۸. شعر «پاسداری از حقیقت» در چه قالبی سروده شده است؟ دلیل بیاورید. شعر نواس (سبب) است و در این شعر از ابیات عربی و فارسی استفاده شده است.
۰۱۵	۹. در بیت زیر کدام واژه استعاره نیست؟ «ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع الف) رمه ب) چوپان ج) گرگ د) شبان» درباره شری حکاران و ساموران نظامی این گرگی شبان شما نیز بگذرد.
۰۱۵	۱۰. آرایه‌های ادبی مشترک دو بیت زیر را بنویسید. (دو مورد) الف) چو سرو از راستی برزد غلم را / ندید اندر جهان تاراج غم را ب) بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی توضیح: در بیت اول تشبیه و در بیت دوم تشبیه و تلمیح.
۰۱۵	۱۱. بیت زیر را کامل کنید. «نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت صبرم به نامش نه ملک واقعی را»

قلمرو فکری (۴) نمره

۲	۱۲. موارد زیر را به نثر روان برگردانید. الف) خون تو شرف را سرخگون کرده است. / فون تو به شرف از پیش تو آبرو داده است. ب) صداقت شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده توست. / صدق به شیرین‌ترین لبخند بر لبان اراده توست. ج) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب... / و این بوم محنت از پی آن تا کند خراب... د) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم. / بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم.
۰۱۵	۱۳. کدام گزینه با جمله «شرف‌المکان بالمکین» ارتباط مفهومی دارد؟ الف) شفق آینه‌دار نجابت. ب) هرچه در سوی تو حسینی شد. ج) حسیض هم می‌توان عزیز بود. د) بر تالابی از خون خویش ایستاده‌ای.
۰۱۵	۱۴. مفهوم عبارت «مرگت چنان زندگی را به سخره گرفت که مردنی چنان، غبطه بزرگ زندگانی شد.» چیست؟ پاسخ: این عبارت به بیان سبب بزرگی است.
۰۱۵	۱۵. مفهوم مشترک دو بیت زیر چیست؟ الف) ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران، گویی چه رسد خذلان ب) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعوی سگان شما نیز بگذرد روزگار در روزگار روزی به بیان می‌رسد چون بانی که عزالش از ستمند نظامیان می‌شود.
۰۱۵	۱۶. مفهوم مشترک حدیث و بیت زیر را بنویسید. الف) «الذهر یومان یوم لک و یوم علیک» (امام علی (ع)) ب) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختران شما نیز بگذرد روزگار در روزگار روزی به بیان می‌رسد چون بانی که عزالش از ستمند نظامیان می‌شود.